

Agrarische prijzen stijgen nauwelijks

slachtkip

1971 0,39 euro

2009 0,23 euro

eieren

1980 1,01 euro/kg

2009 0,89 euro/kg

tarwe

1950 101 euro/ton

2009 132 euro/ton

De prijzen die boeren krijgen voor hun producten stijgt al decennia nauwelijks.

Het LEI verzamelt al sinds de jaren vijftig gegevens over de agrarische prijzen. Hoeveel betalen de boeren voor kunstmest, hoeveel krijgen ze voor melk? De gegevens bieden inzicht in de actuele en vroegere economische toestand van de boer.

Dat de agrarische prijzen lang niet zo hard zijn gestegen als het gemiddelde prijsniveau is genoegzaam bekend. Toch zijn de cijfers uit de databank van het LEI verrassend. De gemiddelde kosten voor levensonderhoud lagen in de jaren vijftig volgens het CBS ongeveer acht keer lager dan nu. Een frietje kostte een kwartje, nu 1,50 euro. Maar voor de boeren zijn de prijzen bijna niet gestegen. Voerkwaliteit tarwe bijvoorbeeld leverde een akkerbouwer in 1950 omgerekend 101 euro per ton op, nu 132.

En zo zit de databank vol gegevens die aantonen dat de opbrengsten voor boeren zijn achtergebleven bij de gemiddelde prijsstijgingen. Sommige producten daalden zelfs in prijs, in 1980 leverde een kilo eieren 1,01 euro op, nu 89 cent. In 1971 ontving een boer 39 cent voor een slachtkip, nu 23. De belangrijkste redenen voor de relatief lagere prijzen zijn schaalvergroting en automatisering, die productie goedkoper maakten. Per eenheid product zijn boeren steeds minder tijd en arbeid kwijt, en die trend lijkt voorlopig ook niet te stoppen.

Belang

Het LEI verzamelt al tientallen jaren de prijzen van agrarische producten en productiemiddelen, met medewerking van de toeleverende en verwerkende industrie en de handel. Jan Bolhuis, die sinds de late jaren zestig voor het

instituut werkt, heeft het belang van de cijfers die hij verzamelt langzaam zien veranderen. Zeker in de jaren zestig en zeventig waren zijn cijfers belangrijk in de agrarische sector. "Wij zorgden ervoor dat de markt transparant werd. Zonder onze cijfers wisten boeren niet wat de norm was. Vroeger baseerden handelaars de prijzen ook op onze cijfers. Dan spraken varkensboeren bijvoorbeeld af dat ze de LEI-prijs minus een korting betaalden voor hun veevoer."

Cluster

WOT Economische
informatievoorziening

Informatie:
Contact:

www.kennisonline.wur.nl
Jan.Bolhuis@wur.nl
070 - 33 58 115